

«PERPINYÀ LA CATALANA»: EL VOT AL FRONT NACIONAL I LES SEVES CRISIS IDENTITÀRIES

Dominique Sistach

La ciutat de Perpinyà és la capital dels Pirineus Orientals i la tercera població de la regió Llenguadoc-Rosselló després de Montpeller i de Nimes. Té, l'any 2012, 120.100 habitants i una densitat de 1.764 persones per quilòmetre quadrat. Ciutat centre d'un departament entre el Mediterrani i els Pirineus, Perpinyà, que és el municipi amb més de cent mil habitants més septentrional de l'hexàgon, és la trentena ciutat més poblada de França.

Vista des de fora, Perpinyà és sobretot els seus paisatges, les vacances i el seu folklore meridional, la proximitat amb Espanya i el seu *discounting* moral, del tabac, de l'alcohol i del sexe, el seu equip de rugbi i les seves revoltes. Vista des d'aquí, Perpinyà es representa segons aquest folklorisme que es veu des de fora, però s'observa com una mena de *patchwork* de pobreses i riqueses, d'identitats múltiples, d'històries superposades, i sobretot com un abisme de perifèries, com si cap altre centre no hi fes referència, ni bona ni dolenta, com si els detentors de l'autoritat es tornessin invisibles en proporció a l'aparició dels marges. L'anàlisi del vot frontista fa aparèixer aquest *camaïeu* de marginalitats com a constitutiu d'una societat sense gerència. El compromís per al partit de Marine Le Pen representa el paper d'una mena de marginalitat política.

INDESENVOLUPAMENT, POBRESSES I IDENTITATS

Encara que la ciutat no hagi conegut mai un vertader desenvolupament industrial massiu (és, des del segle XIX, una població d'artesans), des de fa més de quaranta anys és un centre urbà que concentra les seves activitats al voltant del turisme i l'acollida dels jubilats (el 30 % de la població té entre quaranta i seixanta-cinc anys, el 20 % té més de seixanta-cinc anys, i els que tenen de quinze

a vint-i-quatre anys no arriben al 15 % del total). La gran majoria dels cinquanta-vuit mil llocs assalariats es dediquen a l'Administració pública, als serveis, als transports, a les activitats medicosocials i a la construcció.

Des dels anys noranta, d'entre les tres ciutats de més de cent mil habitants de la regió, Perpinyà, tenint en compte la situació econòmica dels seus habitants, és la que es pot considerar més precària.¹ Efectivament, mentre que un 23 % dels perpinyanesos viuen en una llar beneficiària d'un subsidi de precarietat (renda mínima d'inserció, subsidi de persona sola o subsidi d'adult discapacitat), només un 15 % dels montpellerins i un 16,1 % dels ciutadans de Nimes en són beneficiaris. Entre els que ho són de les caixes de subsidis familiars de la ciutat, un 23,6 % són dependents dels subsidis pel que fa a més d'un 50 % de llur renda, mentre que aquesta proporció és de 17,85 % a Montpeller i de 21,5 % a Nimes (Aude, Pirineus Orientals i Gard són successivament on la taxa de pobresa és la més elevada de França). El nombre de beneficiaris de la cobertura universal de malaltia (CMU) en relació amb el total és del 23,5 %, és a dir, el doble del percentatge regional i el quàdruple del nacional. Es calcula que 29.682 llars no han de pagar impostos. La renda mitjana bruta mensual per llar és de 2.067 euros. La de França és de 2.520. La ciutat se situa en el lloc 30.609 de les més pobres dels 36.717 municipis que hi ha a França. La taxa de pobresa és del 32 %; 17.701 llars viuen sota el llindar de pobresa segons el càlcul del 60 % de la renda mitjana.

Aquests fenòmens d'empobriment són constants en el conjunt de la Catalunya del Nord, tot i que són tendencialment superiors a la capital. Les raons són històriques. Ja que el departament ha conegut des de fa més de cent anys una atracció més forta que la mitjana vers la propietat de la terra sobre un model de «notabilització» dels posseïdors i, en conseqüència, una incapacitat crònica de creació de capital urbà. La inversió és insuficient i es dirigeix a objectius precisos. L'any 2009 l'índex d'atur en la franja d'edat de quinze a seixanta-quatre anys arribava al 21 %, i augmentava fins al 35 % per als que tenien entre quinze i vint-i-quatre anys.

El funcionament normal del mercat està teixit de no-mercat i de no-equivalència: la societat econòmica és anòmica, els mitjans socialment admesos són superiors a les finalitats fixades per la cultura de la societat local. Actualment, la majoria de la riquesa es concentra en el sector immobiliari, en les petites empreses, en l'estacionalitat de les activitats, en la feina en negre; és a dir, en tot allò que permet un retorn ràpid, fins i tot feble, de la inversió, i que

1. INSEE (2007), *Niveaux de vie et pauvreté en France: les départements du Nord et du Sud sont les plus touchés par la pauvreté et les inégalités*, París, col·l. «INSEE PREMIÈRE», 1162 (octubre).

permet d'evitar la gestió dels recursos humans. Així, una estratègia difusa de l'indesenvolupament ha aparegut i els inversors estan dominats per una «cultura de la renda» anormal, que els permet compartir una economia particular eficaç, garantida per les col·lectivitats locals.² Si s'utilitza l'índex de Gini, que mesura les desigualtats, Perpinyà és la quarta ciutat més desigual de França. Besiers ocupa la cinquena posició i Nimes, la setena.³

Aquesta concentració de les pobreses i de les desigualtats desafia la comprensió de la gent local, que gairebé no se n'adonen. S'imaginin en una França normal. Contràriament, els visitants es troben sovint estupefactes davant l'estat de la ciutat, i certs periodistes i fotògrafs que visiten el festival internacional Visa pour l'Imatge, com si practiquessin el periodisme de guerra, metral·len la ciutat com si es trobessin en un dels seus habituals teatres d'operacions militars. Perpinyà constitueix, d'altra banda, un espai social visible i intel·ligible que construeix tant els imaginaris com les justificacions que haurien portat a aquesta situació. La combinació d'allò visible i de l'invisible social és estranya: poc sembla poder reconstituir la història de la ciutat, altrament que pels posicionaments polítics clientelistes, sovint encesos per la dependència directa, especialment dels llocs de treball, quan la majoria pensa «que sempre ha estat així».

Tanmateix, la renda de la terra estructura l'organització social del departament des de fa molt de temps: l'explotació agrícola ha estat reemplaçada per l'explotació de les terres transformades en parcel·lacions, que distribueix la riquesa cap als propietaris de terres, els constructors i els municipis que fan pagar els impostos locals. La necessitat de mà d'obra poc cara i poc qualificada és sempre la mateixa: ahir eren els marroquins per a les feines agrícoles, després els magribins, els portuguesos i els espanyols per al mercat de la construcció del cinturó periurbà, dels quals es coneix la capacitat d'acollida dels que fugen de la proximitat dels seus constructors.

La ciutat va conèixer un doble moviment demogràfic al llarg de segle xx: durant l'època dels conflictes mundials, a causa de la pèrdua d'enclavament pel desenvolupament de les carreteres i dels transports motoritzats, i, després, al final dels anys seixanta, a causa del desenvolupament turístic generat per l'organització territorial de la costa, la pèrdua d'enclavament ferroviari i la construcció d'habitatges. Corresponen a aquestes dues èpoques els fluxos migratoris de massa: el dels refugiats espanyols al començament de la Segona Guerra Mundial i el dels repatriats *pied-noirs* després del 1962, en un barri que

2. H. SOLANS (1992), *Essai sur l'économie des Pyrénées-Orientales*, Perpinyà, Le Publicateur.

3. Observatori de les Desigualtats, http://www.inegalites.fr/ship.php?article1479_mot=109.

els van dedicar, «el Molí de Vent». Des del 1968, la progressió demogràfica de la ciutat és mitjana, encara que és una de les ciutats del Llenguadoc-Rosselló que més ha progressat a causa de l'heliotropisme nacional i europeu però també a causa de la immigració nord-africana i turca. L'any 2008 la ciutat tenia 15.273 immigrants, un 13,1 % del total, el 5,3 % dels quals eren nascuts a Europa i un 7,8 %, a fora, principalment originaris del Magrib. Combinada amb l'antiga comunitat gitana que viu al centre, Perpinyà és realment un *camaièu* identitari que es recolza en un espai social buit d'humanitats comunes, especialment productives, i que no acaba de trobar la capacitat dels éssers i dels actes per donar-se un sentit conjunt.

102 GEOGRAFIA ELECTORAL

El conjunt d'aquests trets econòmics i socials produeix una geografia de la ciutat paradoxal, on els barris més pobres com Sant Jaume, Sant Mateu, la Real i una part de l'Alt i del Baix Vernet es troben al centre de la ciutat. Mentre que els barris més benestants, com els de la Universitat, de la carretera de Carnet o el de la Porta d'Espanya, se situen a la perifèria. Igualment, les famílies viuen majoritàriament als barris d'habitatges socials, mentre que les persones soles més aviat ho fan a les vetustes cases del centre de la vila.

Aquesta curiositat urbana, que situa la normalitat social en la perifèria espacial i l'anormalitat al centre, produeix lògiques de segregació inèdites i resultats electorals en conseqüència. Perpinyà es troba al final d'un estàndard de geografia electoral, la famosa línia Le Havre-Valença-Perpinyà⁴ que talla el vot frontista segons aquest eix est-oest i representa aquestes disparitats socio-econòmiques. Així, es posa de manifest una geografia social frontista a escala hexagonal. El nord és l'expressió d'una societat postobrera abandonada per la producció i per la governació econòmica (principalment d'esquerres), i el sud ho és d'una societat postmoderna buida de tota producció i d'una governació mínima de les urbanitats (principalment de dretes).

Si ens centrem en les eleccions presidencials del 2012, el vot frontista es desplega a les perifèries i es desploma al cor de la ciutat catalana (als dos cantons del centre, 2 i 6, el Front Nacional [FN] només obté el 17,37 % i el 15,28 % dels vots). Marine Le Pen és tercera després de la primera volta darrere de François Hollande (28,03 %) i de Nicolas Sarkozy (26,51 %). Le Pen obté un 22,46 %, és a dir, un 4,56 % per sobre de la mitjana nacional (17,90 %). El seu

4. ALIDIÈRES (2006), *Géopolitiques de l'insécurité et du Front National*, París, Armand Colin.

resultat més elevat s'ubica als barris de caràcter mixt, on, en els diferents espais comunitaris de gitanos i magribins, els vots frontistes són molt elevats. Aquest és el cas del cantó de l'Alt Vernet, al nord de la ciutat, on Marine Le Pen arriba al 27,6% (fins i tot surt guanyadora amb un 31,17% al centre de vot número 1) i del Baix Vernet, on obté un 20,51% (també surt guanyadora al centre de vot número 9, amb un 26,44%). En el sentit oposat, els resultats elevats són obtinguts a les perifèries ennoblides del sud i de l'est de la ciutat: obté 22,8% al cantó 4, un 22,7% als cantons 3 i 22, i un 34% al cantó 7. Es troba al davant en quatre centres de vot, principalment al sud i al centre 5, on els seus resultats superen el 28%. Dit d'una altra manera, al nord de la ciutat el vot és el resultat de la proximitat de poblacions antagonistes, mentre que al sud el vot seria el resultat de «l'efecte halo», producte d'una inseguretat ressentida per una societat llunyana i sovint plena de fantasmes.⁵

Si ara ens centrem en les eleccions municipals, el vot frontista, que és amenaçador, rarament es constitueix en una alternativa política. Des de les municipals del 1989, Perpinyà és considerada com una ciutat on l'extrema dreta pot guanyar. El fracàs del conseller regional de l'FN, Jean-Claude Martinez, davant Jean-Paul Alduy desfà aquestes esperances. L'any 1995, malgrat que l'FN, aquesta vegada representat per Jean-Louis de Noëll, que després es «transfugà» a la Unió per un Moviment Popular (UMP), obté el 32,72% en la primera volta, és batut per més de tres mil cinc-cents vots de Jean-Paul Alduy. L'any 2001, la dissidència de Bruno Mégret desaparèixer l'FN del consell municipal i el partit no pot entrar en la segona volta de les eleccions. L'accidentat escrutini del 2008 torna a donar la victòria a Jean-Paul Alduy després de la decisió de la justícia. El vot FN amb la primera participació de Louis Aliot s'estabilitza a la baixa lluny de la capacitat electoral demostrada en els comicis nacionals. Potser ens hem precipitat pensant en el vot frontista com en un vot de desfogament, fora de les influències territorials. Les eleccions locals estan marcades per una racionalització individual partidària molt forta, en qualsevol cas més pregnant que per als sufragis nacionals.

ETNICITAT, ENNOBLIMENT, CLIENTELISME

La dimensió espacial del vot no és un atzar de la urbanització o el fet exclusiu d'un moviment de retencions identitàries i de sentiments d'inseguretat. Els

5. P. PERRINEAU (1988), «Front National: l'écho politique de l'anomie urbaine», *Esprit* (París) (març-abril), p. 22-38.

estudis han mostrat com les demarcacions electorals havien servit als consellers municipals des dels anys seixanta per constituir un control electoral eficaç però paradoxal. Així, al clientelisme *pied-noir* s'hi ajuntava el clientelisme gitano. Les paperetes no tenen color a les urnes, i en la vida social quotidiana la tensió dels uns contra els altres permetia mantenir en equilibri una ciutat que s'oposa a tot.⁶

El vot gitano era inexistent fins als anys seixanta. El vot *pied-noir* apareix l'any 1962, després del seu repatriament i l'opció municipal deliberada d'acollir-los, en uns moments, cal recordar-ho, en què no eren benvinguts⁷ en la França metropolitana. El clientelisme instaurat per Paul Alduy en un centre pauperitzat, pel que fa a la població gitana, i en un sud-est, al nou barri del Molí de Vent, historicista, pel que fa a la població *pied-noir*, esdevé un mana electoral que serà reutilitzat per Jean-Paul Alduy, el fill del batlle, que entra en els negocis electorals al començament dels anys noranta. L'alduyisme no és exclusivament el sistema de successió d'una família, o un fenomen ideològic en la perspectiva conservadora. És un sistema de reproducció d'un negoci electoral i econòmic que institueix una gran part de les seves activitats, per fer desaparèixer la resta, i que implica una majoria dels protagonistes que conflueixen en tots els poders locals, polítics, socials i culturals. En aquesta perspectiva, no hi ha realment oposició en el sentit tradicional de les oposicions partidàries i/o ideològiques. Amb l'excepció de l'FN, tots els actors conflueixen segons el mateix model de filiació natural i de producció clientelar en l'exercici de la política. L'alduyisme significa un més enllà de la filiació natural, una construcció social de la política que permet utilitzar els mecanismes subtils de la parentela per familiaritzar la política despolititzant-la.⁸

Tanmateix, el sistema «alduyista» s'esfilagarsa en aquest període. La comunitat gitana perd molts efectius a causa de l'heroïna i la sida.⁹ La comunitat *pied-noir* es difumina en envellir i perd progressivament la unitat social i cultural; molts d'ells van a viure a l'espai periurbà. Els amotinaments de l'any 2005, l'origen dels quals tan sols eren un furt i una ruptura amorosa, van fer emergir les oposicions comunitàries que s'havien presentat com a aitals, entre poblacions magribines i gitanes. La resta de perpinyanesos es van trobar com a espectadors d'allò que les representacions de les ètnies ja havien encès en si-

6. D. GIBAND (2006), «Les événements de Perpignan ou la fin d'un système géopolitique local», *Hérodote*, núm. 120, p. 177-189; C. MAURY (2008), «Des chaussettes et des urnes: chronique des élections municipales à Perpignan», *Pôle Sud*, núm. 29, p. 75-94.

7. Ph. BOUBA (2009), *L'arrivée des Pieds-Noirs en Roussillon en 1962*, Perpinyà, Trabucaire.

8. C. PATRIAT i J. L. PARODI (dir.) (1992), *L'héritage en politique*, París, Economica.

9. A. TARRIUS (1997), *Fin de siècle incertaine à Perpignan: Drogues, pauvreté, communautés d'étrangers, jeunes sans emploi et renouveau des civilités dans une ville moyenne française*, Perpinyà, Trabucaire.

lenci. El vot FN es construeix així sobre el rebuig de les comunitats afavorides i que no respectarien el pacte ciutadà. A aquest mal ciutadà s'hi ajunta la visió historicista dels *pieds-noirs* que assimilen l'immigrant als *fellaga*.¹⁰ Els *pieds-noirs* es veuen confortats en aquesta visió transposada de la seva història pel reconeixement victimista del seu destí col·lectiu. A més, l'alcaldia ha fet construir al cor de la ciutat un Centre de Documentació dels Francesos d'Algèria i l'any 2003 havia estat inaugurada una placa al cementiri de l'Alt Vernet en homenatge als «afusellats de l'Algèria francesa» en presència del coronel Château-Jobert, de la família Bastien-Thiry i de Pierre Sidos. Les comunitats abans ordenades i territorialitzades es troben ara en fase de dissolució, en uns registres de tensions socials i polítiques que reconstrueixen el joc partidari i sobretot que oposen els uns als altres, identitat contra identitat.

CATALANITZACIÓ DE LA IDENTITAT POLÍTICA

Després de la temptativa d'instal·lació de Pierre Sergent al municipi,¹¹ el substitut actual de Louis Aliot s'adapta a les realitats locals. Proper a la comunitat *pied-noir*, veu Perpinyà com un «laboratori social» ètnic: «la política comunitària de Perpinyà és exactament el que vol fer Sarkozy. És la política de l'aparcarment. Segons Alduy, Sant Jaume és el barri per sempre dels gitanos».¹² La lògica frontista ja no és més la de recolzar-se exclusivament sobre la comunitat *pied-noir* per empènyer les lògiques de la història colonial a les realitats de la immigració econòmica. A partir d'ara, Louis Aliot articula la seva acció sobre fites culturals «catalanitzades» per obrir la seva capacitat electoral (li agrada que el fotografiïn davant de la bandera de sang i or i exclamar: «Català, d'acord. Però francès, primer»)¹³ El vot FN, que no és ni un vot totalment popular, ni totalment ennoblit, només té per denominador comú que és aquí, i que es troba que és tant catalanitzat com afrancesat. La constitució d'un grupuscle identitari reaccionari català, essencialment per un activisme virtual, és una demostració marginal d'aquest fenomen.¹⁴

La fragmentació comunitària va acompanyada d'una massificació de la identitat catalana, com un fragment dominant que s'imposa, tant per la vo-

10. E. SAVARESE (2011), «Un regard compréhensif sur le “traumatisme historique”. À propos du vote Front National chez les pieds-noirs», *Pôle Sud*, núm. 34, p. 91-104.

11. <http://tempspresents.wordpress.com/2009/05/21/un-itineraire-politique-pierre-sergent-1926-1992>.

12. *L'Indépendant* (Perpinyà) (14 novembre 2008).

13. <http://www.nationpresse.info/?p=130754>.

14. Confronteu-ho amb les Jeunesses Identitaires Catalogne Nord Perpignan: <http://jiperpignan.blogspot.fr/>.

luntat de les col·lectivitats locals d'embolcallar les seves actuacions en un vernís identitari superficial (a la política identitària/comunitària s'hi afegeixen les polítiques culturals que serveixen de doble pantalla, a l'absència de política econòmica i contra la segmentació ideològica identitària) i de recollir, de retruc, alguns vots suplementaris, com per l'efecte residual de denominar la població «no comunitaritzada» catalana. Encara que els regionalistes de la Unitat Catalana siguin molt minoritaris electoralment, menys d'un 5 % a les municipals, Jean-Paul Alduy els dóna un lloc al seu comitè executiu municipal i admet la seva reivindicació, i fa retolar en català els noms de tots els carrers del centre de la ciutat, i va molt amb compte d'anomenar-la sempre «Perpignan la Catalane»¹⁵ i, per tant, amb l'efecte residual d'adjectivar la població «no comunitaritzada» com a «catalana». Els jocs i les estratègies lingüístiques del «nosaltres» i de l'«ells», dels blancs i dels altres, queden, des d'ara, recoberts de noves fórmules legítimes de les comunitats etnoculturals i d'aquesta societat «catalanitzada».

La visió de Jean-Paul Alduy es fonamentava sobre «l'extrema necessitat d'aproximar les comunitats, certament estructuralment diferenciades, però que podien unificar-se al voltant del principi de l'amor a l'altre que constituïa el seu denominador comú: un lloc d'intercanvi entre totes les religions, l'únic capaç de fer passar els homes de l'estadi de l'animal que viu en ramat al d'una societat que vol respectar i escoltar l'altre».¹⁶ Però, els anys de fraternitat alduyista s'han enfonsat després dels amotinaments, ja que el paradoxal clientelista comunitari deixa de funcionar tret que se'l radicalitzi. Paul Goze, el president de la Unió Esportiva Arlequins de Perpinyà (USAP) ho sintetitza, sota la forma de la provocació, afirmant que la «senyera catalana és com un burca» i dóna una nova forma simbòlica a la «funció mirall». No és una casualitat que el club de rugbi de quinze canviés els seus colors l'any 1977, i substituís el blau cel tradicional des de començament de segle, en homenatge als colors dels combatents de la Primera Guerra Mundial i dels jugadors perpinyanesos campions de França del 1914 morts en combat, pels colors sang i or propis de la senyera catalana.

EL VOT FN: UNA CRISI D'IDENTITAT?

No és pas tant la inquietud de la mundialització que empeny el vot frontista com l'adhesió «picrocholina» de les civilitzacions que genera la classe política.

15. Confronteu-ho amb http://www.communautarisme.net/Retour-sur-lesevenements-de-Perpignan_ahol.html.

16. J. P. ALDUY i J. OTAOLA (2004), *Laïcité, spiritualités dans la cité*, Perpinyà, Ville de Perpignan.

Confrontades a les incerteses d'identificació i de reconeixement estatutari de cadascun, i doncs sense cultura de referència identitària, només queda sovint un «Clochemerle» (una amalgama) d'identitats: aquí, no són els urinaris els que generen problemes sinó sovint les escombraries per terra, els cotxes cremats abandonats, «les incivilitats que podreixen la quotidianitat», altrament dit, les petjades d'una coexistència conflictiva, les marques dels tabús que es violen tant per una part com per l'altra.

Si es mira de prop, sense deixar-se anar per la interpretació estadística dels sentiments, aleshores, el vot de rebuig frontista apareix construït també sobre el no-res, la inseguretat pública serveix molt més d'excusa discursiva que de racionalització de fets dispersos en esdeveniments polítics. De fet, el sentiment d'inseguretat ja apareix en l'Informe Peyrefitte del 1977 anomenat *Respostes a la violència*, per comprendre la generalització de la violència social i els riscos de venjança privada. Aquí, curiosament, s'imagina més la dissolució política de la societat a través de la individualització de la violència que no pas per la seva racionalització política. No sembla que el 1968 hagi tingut lloc, o almenys per les designacions de la generalització de la violència i de la seva subjectivació, davant de la qual la massa de la gent normal ja pot, des d'ara, reaccionar. Probablement és això el que atrau més la nostra atenció: el vot frontista ve marcat per una manera avançada de desracionalització de les opcions partidàries, elaborada en un món polític desfet, a la dreta i a l'esquerra, sense nou messiès o nova ideologia. Però també en universos socials focalitzats sobre la subjectivitat individual que rebutgen la complexitat de les coses i substitueixen la percepció del «jo» en les construccions intel·lectuals compartides. Aquest tipus de vot d'impulsió o de reacció no es desplega en un raonament individual confrontat a necessitats col·lectives sinó que constitueix un desfogament singular. Es tracta d'un temps d'incertesa entre formes culturals i estatutàries d'identificació d'individus que han perdut la seva legitimitat i formes reflexives i narratives que encara no són plenament reconegudes i que deixen la societat de les persones que saben reaccionar com a ignorants? La qüestió sembla de més envergadura que no ho deixa mostrar el vot frontista.

Sigui el que sigui, la guerra de posicions del centre de la ciutat entre comunitats «afavorides» per les polítiques municipals (la fórmula, «només n'hi ha per a ells» és una expressió que es retroba com un sèsam del discurs comú contra els gitanos) transposa i inverteix les recriminacions polítiques en contra seu, més que contra els responsables polítics i els titulars de les rendes: aquí com fora d'aquí, el tipus de vot frontista s'articula sobre una dinàmica identitària clàssica, el «nosaltres» i el «jo» oposant-se, que dona força i il·lusió a aquesta societat d'individus. Tanmateix, manté una particularitat. La inèrcia

del govern local i la mobilitat de les poblacions generen ruptures successives de l'adhesió a la cosa pública. La societat local es desplaça sota els peus de cada perpinyanès, mentre que les institucions locals semblen paralizades i la catalanització només apareix com una coartada folklòrica. Les mobilitats, migratòries o heliotròpiques fan més greu el sentiment de tothom de no ser res ni d'enlloc. La impotència de les institucions que no poden controlar la població reforça aquesta desafiliació política en una societat definitivament sentida com a efímera. El vot frontista aixeca el vel de la invisibilitat sobre la societat integrada i la seva crisi existencial. Comptat i debatut, a Perpinyà, i reprenent la fórmula de Robert E. Park sempre actual, prop de cent anys després de la invenció de la sociologia urbana, només hi ha «híbrids culturals» en conflicte. L'altre, forçosament diferent i més feble, és pres com a víctima expiatòria de les nostres vileses.

La crisi de les identitats que veu el dia a Perpinyà deixa pensar que el que ha permès fins ara el bloqueig d'una dinàmica «societària» es troba en si mateixa en crisi. La legitimitat de l'FN es troba sovint aquí. No exclusivament en la dinàmica d'una civilització hostil sinó sobretot en l'aprofitament de les formes de legitimitat vacants dels poders instituïts. El vot FN és l'única oferta política que permet al mateix temps rebutjar «aquestes comunitats» i els que les defensen i formular la promesa de retrobar una societat i les seves arrels. Aquí l'FN ja es troba en aquesta posició: basar-se en les divisions en guaret de l'alduyisme per produir una nova tensió i així tenir un objectiu no fingit: conquerir la ciutat.